

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/62/2020
Identifikačné číslo spisu:	8716204999
Dátum vydania rozhodnutia:	29.03.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8716204999.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu N.. O. O., trvale bytom v B. I. XXX, zastúpeného GRABAN, TORMA & PARTNERS s. r. o., so sídlom v Košiciach, Kováčska 53, IČO: 36 730 564 proti žalovanej HK POPRAD, s. r. o., so sídlom v Poprade, Štefánikova 6, IČO: 36 506 176, zastúpenej Beňo & partners advokátskou kanceláriou s. r. o., so sídlom v Poprade, Nám. sv. Egídia 93, IČO: 44 250 029, o určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 12Cpr/7/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 2. júla 2019 sp. zn. 12CoPr/3/2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 2. júla 2019 sp. zn. 12CoPr/3/2019 v zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania z r u š u j e a v rozsahu zrušenia mu vec v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 12Cpr/7/201-169 z 23. januára 2019 určil, že výpoveď daná žalobcovi žalovanou listom zo 19. januára 2016 je neplatná; žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %.

2. Právne vec odôvodnil aplikáciou ustanovení § 1 ods. 1 až 4, § 7, § 15, § 17 ods. 3, § 42, § 43 a § 63 Zákonníka práce, § 66 ods. 3 Zákonníka práce platného do 17. marca 2016, § 133, § 134, § 135, § 135a, § 566 Obchodného zákonníka, § 39 Občianskeho zákonníka a na základe výsledkov vykonaného dokazovania ustálil, že žalobca so žalovanou uzavrel pracovnú zmluvu 30. júna 2005, s nástupom do práce od 1. júla 2005 s druhom práce zastupovať a riadiť spoločnosť a vykonávať všetky činnosti smerujúce k rozvoju a rastu popradského hokeja. Pracovný pomer bol uzavretý na dobu neurčitú, s tým, že žalobca mal vykonávať funkciu konateľ a s miestom výkonu práce u žalovanej. Do funkcie konateľ a bol žalobca vymenovaný dňom 31. mája 2005. Súd prvej inštancie konštatoval, že s prihliadnutím na konštantnú judikatúru súdov (napr. 5Cdo/92/97 a iné), funkcia konateľ a nie je druhom práce, preto strany nemohli na základe pracovnej zmluvy platne uzavrieť pracovný pomer. Následne 1. marca 2009 strany uzavreli dohodou o zmene pracovných podmienok s odkazom na pôvodnú zmluvu s tým, že od 1. marca 2009 sa zmenilo pracovné zaradenie zamestnanca na riaditeľ a konateľ a spoločnosti. Predmetnú dohodu o zmene pracovných podmienok posúdil ako dohodu na základe, ktorej

medzi stranami bol založený pracovnoprávny vzťah s odkazom na ustanovenie § 43 Zákonníka práce, lebo obsahovala všetky podstatné náležitosti a to druh práce, miesto výkonu práce, deň nástupu do práce a mzdové podmienky, i napriek opakovaniu funkcie konateľa. Pracovnú zmluvu, ako aj dohodu o zmene pracovných podmienok súd prvej inštancie posúdil ako neplatné právne úkony s odôvodnením, že rozsah a charakter niektorých prác dohodnutých v pracovnej náplni riaditeľa spoločnosti presahoval výkon funkcie konateľa a neprekryval sa s ňou. Zdôraznil, že ak žalobca prakticky vykonával niektoré činnosti od roku 2005 bez ich písomnej špecifikácie, neznamená to, že ich vykonával v rámci výkonu funkcie konateľa. Podpísaním pracovnej zmluvy sa žalobca mal dôvod domnievať, že tieto úlohy plní v rámci pracovného pomeru, pričom do roku 2009 ich vykonával bez zmluvného základu. K obrane žalovanej, či nanovo zadefinovaná funkcia nepredstavuje pôsobnosť konateľa v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka, súd prvej inštancie uviedol, že strany pri vzniku funkcie konateľa neuzavreli zmluvu o výkone funkcie, ani mandátnu zmluvu, preto je potrebné vychádzať z toho, že vzťah medzi spoločnosťou a členom orgánu spoločnosti pri zariaďovaní záležitostí spoločnosti sa primerane spravoval ustanoveniami Obchodného zákonníka o mandátnej zmluve s tým, že niektoré vzájomné vzťahy definované v pracovnej zmluve, mimo vzniku a zániku funkcie, bolo možné podradiť pod príslušné ustanovenia Zákonníka práce. Následne súd prvej inštancie konštatoval, že vznik pracovného pomeru vo funkcii riaditeľa nebol podmienený vymenovaním do funkcie štatutárneho orgánu spoločnosti, ktorým je konateľ spoločnosti, a ani iný vnútorný predpis zamestnávateľa neustanovoval voľbu alebo vymenovanie ako požiadavku vykonávania funkcie vedúceho zamestnanca - riaditeľa spoločnosti; preto tým nebol naplnený výpovedný dôvod pre rozviazanie pracovného pomeru v zmysle ustanovenia § 63 ods. 1 písm. d) Zákonníka práce z dôvodu odvolania žalobcu z funkcie konateľa. Zákonník práce v ustanovení § 42 ods. 2 upravuje osobitné podmienky možnosti vzniku pracovného pomeru. Obchodný zákonník ustanovuje vymenovanie ako vznik funkcie konateľa spoločnosti, ktorý je štatutárnym orgánom spoločnosti. Bez ďalšieho však z titulu vymenovania nestáva zamestnancom, ani Zákonník práce s funkciou konateľa nepočíta. Nie je preto potrebné na výkon funkcie konateľa uzatvárať pracovný pomer, a po zániku tejto funkcie pracovný pomer rozvázovať. Podotkol, že ak žalovaná spochybnila vznik pracovného pomeru platne, spochybnila aj akýkoľvek výpovedný dôvod uvádzaný vo výpovedi. Pre uplatnenie výpovedného dôvodu v zmysle ustanovenia § 63 ods. 2 Zákonníka práce pre žalovanú vyplývala aj povinnosť ponúknuť zamestnancovi inú vhodnú prácu podľa stanovených podmienok v zákone. Z písomnej výpovede, z iných dôkazov nevyplývalo, žeby si žalovaná túto povinnosť splnila, preto aj pre tento dôvod je výpoveď z pracovného pomeru neplatná. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s ustanoveniami § 255 a § 262 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie strán rozsudkom sp. zn. 12CoPr/3/2019 z 2. júla 2019 odvolacie konanie vo vzťahu k žalobcom podanému odvolaniu zastavil a takto na odvolanie žalovanej zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietol. Žalovanej priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

4. Odvolací súd zastavil odvolacie konanie o odvolaní žalobcu z dôvodu jeho späťvzatia v súlade s ustanovením § 363 ods. 3 CSP. K odvolaniu žalovanej uviedol, že na to, aby sa niekto stal účastníkom konania stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo, aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve používa pojem vecná legitímácia. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (rozsudok

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“ sp. zn. 3Cdo/192/2004). Súd prvej inštancie vyhlásil napadnutý rozsudok ďalej len najvyšší súd alebo „dovolací súd“ 23. januára 2019, avšak žalovaná predala podnik inému subjektu zmluvou zo 14. augusta 2018, ktorého predaj bol do obchodného registra zapísaný od 12. septembra 2018. V čase vyhlásenia rozsudku súdom prvej inštancie, žalovaná nebola nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v tomto konaní išlo, lebo zmluvou o predaji podniku všetky povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávnych vzťahov prešli na nový subjekt, ktorý podnik žalovanej kúpil, ktorým je obchodná spoločnosť Hokejový klub Poprad, a. s., tá však nie je žalovanou v spore. Následne odvolací súd zdôraznil zásadu „vigilantibus iura scripta sunt“ (t. j. „práva patria len bdelým“), ktorá platila už v rímskom práve, a v zmysle ktorej mal žalobca navrhnúť postup vyplývajúci z ustanovenia § 80 CSP. Z dôvodu jeho nevyužitia preto napadnutý rozsudok zmenil v súlade s ustanovením § 388 CSP v spojení s § 390 CSP a žalobu zamietol.

O nároku na náhradu trov prvoinstančného a odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu, s tým že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

5. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie (ďalej len „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Uviedol, že v čase po vydaní rozsudku súdu prvej inštancie žalobca lustráciou v obchodnom registri náhodne zistil, že medzi žalovanou a spoločnosťou Hokejový klub Poprad, a. s. so sídlom v Poprade, Športová 1, IČO: 51 407 361 mala byť uzatvorená zmluva o predaji podniku z 18. augusta 2018, na základe ktorej bol predaj podniku zapísaný v obchodnom registri k 12. septembru 2018. Poukázal na to, že nemal vedomosť o obsahu predmetu zmluvy o predaji podniku, preto podal odvolanie, kde na túto skutočnosť poukázal. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania, bez vykonávania akéhokoľvek dokazovania vo veci samej rozhodol bez toho, že by údajná informácia o predaji podniku bola preukázaná, verifikovaná a posudzovaná jednotlivo alebo vo vzájomnej súvislosti s ostatnými dôkazmi. Tvrdenie o predaji podniku vzhľadom na absenciu dokazovania ani nemohlo byť podkladom pre rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré v zmysle jeho odôvodnenia vychádza práve z tvrdenia o predaji podniku. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP dovolateľ namietať nenariadenie pojednávania, nevykonanie dokazovania a tým aj nerealizovanie žiadnej hodnotiacej úvahy k dôkazom, ktoré dokazovaním mali byť zistené. Na základe informácie o zmluve o predaji podniku, ktorú z procesného hľadiska nemožno nazývať dôkazom, podľa názoru dovolateľa odvolací súd svojvoľne meritorne zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie. Poukázal na ustanovenia § 185 ods. 2 a § 385 ods. 1 CSP a namietať, že mu bolo upreté právo predstúpiť pred súd a byť vypočutý, vzhľadom k tomu, že sa jednalo o nové skutočnosti (nález Ústavný súd Slovenskej republiky - ďalej len „ústavný súd“ - sp. zn. I. ÚS 54/08). Nevykonanie dokazovania odvolacím súdom spôsobuje procesnú chybu takej intenzity, že je dôvodné predpokladať, že bolo upreté jeho právo na spravodlivý proces. Zároveň namietať, že odvolací súd v stručnom odôvodnení len konštatoval, že žalovaná nemá pasívnu vecnú legitímáciu a zároveň interpretoval všeobecnú právnu teóriu o strate vecnej legitímácie. Podľa názoru dovolateľa odvolací súd nastolil stav právnej neistoty, keď v rozpore s čl. 2 ods. 2 CSP poprel legitímne očakávanie strany sporu, že individuálny pracovnoprávny spor bude rozhodnutý spravodlivo. Zároveň vymedzil konkrétne pochybenia odvolacieho súdu, ktorým došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 188 ods. 2 CSP, čl. 9 CSP, právo strany sporu na kontradiktórne konanie, právo na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu). K veci samej dovolateľ namietať nesprávne právne posúdenie notifikačnej povinnosti zamestnávateľa vyplývajúcej z ustanovenia § 29 Zákonníka práce, týkajúcej sa jeho povinnosti najneskôr jeden mesiac pred tým, ako dôjde k prechodu práv a povinností z pracovnoprávnych vzťahov, písomne informovať zástupcov zamestnancov, ak u nich nepôsobia, tak priamo zamestnancov o dátume alebo navrhovanom dátume prechodu. Pripustením takéhoto konania zo strany súdu došlo aj k zásadnému porušeniu právnej istoty vyplývajúcej zo zásady, že z nepráva nemôže vzniknúť právo. Podotkol, že v konaní s ochranou slabšej strany mal súd aplikovať vyšetrovaciu zásadu, ako aj aktívne dozerať na priebeh konania s cieľom spravodlivého rozhodnutia. Ďalej argumentoval tým, že za predpokladu, ak by výsledkom súdneho posúdenia zmluvy o predaji podniku bolo, že táto má vplyv na procesnú spôsobilosť subjektov v tomto konaní, mal odvolací súd posudzovať vzťah prechodu

práv a povinností z pracovnoprávneho vzťahu žalobcu vo vzťahu k strate procesnej subjektivity a z nej vyplývajúcich úkonov. V prípade, ak zmluvou o predaji podniku (pokiaľ by bola platná) by došlo k prevodu aj personálneho substrátu, došlo by eventuálne k zániku zamestnávateľa s právnym nástupníctvom (tzv. generálna sukcesia práv a povinností). V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 28 Zákonníka práce a konštatoval, že i napriek tomu, že titulom zmeny zamestnávateľa je prevod podniku, samotné postúpenie práv a povinností z pracovnoprávneho vzťahu nastáva automaticky zo zákona. Ide o špecifickú zmenu v subjekte pracovného práva na strane zamestnávateľa, ku ktorej dochádza za trvania pracovného pomeru pri zachovaní kontinuity doterajšieho pracovného pomeru. Podľa názoru dovolateľa mal odvolací súd vyhodnotiť uvedené skutočnosti a zánik zamestnávateľa, ako dôvod straty procesnej subjektivity strany počas konania a v súlade s ustanovením § 64 CSP pokračovať v spore s právnou nástupkyňou žalovanej. Poukázal na rozhodovaciu prax najvyššieho súdu (sp. zn. 3Cdo/116/2009, 4Obo/342/1994) a uzavrel, že za predpokladu, ak by posudzovaním zmluvy o prevode podniku odvolací súd dospel k záveru, že tá má vplyv na subjekty v konaní, mal konať z úradnej povinnosti a rozhodnúť o procesnom nástupníctve v súlade s ustanovením § 64 CSP. K zmene subjektu by súd podľa úkonov vykonaných v odvolacom konaní mohol dospieť aj postupom podľa ustanovenia § 80 CSP, ktorý postup však odvolací súd opomenul. Podľa dovolateľa mal posúdiť otázku, či ide o spor s ochranou slabšej strany a pri ďalšom právnom posudzovaní skutkového stavu aplikovať vyšetrovaciu zásadu, na základe ktorej by bol následne spôsobilý právne posúdiť konanie žalovanej, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Rovnako tak, by bol odvolací súd spôsobilý posúdiť skutočnosť, že žalovaná porušila ustanovenie § 29 Zákonníka práce, na základe ktorého získala z nedbanlivosti alebo úmyselne prospech spočívajúci v strate procesnej spôsobilosti na konanie pre nevedomosť žalobcu o prevode podniku a v dôsledku toho o prípadnom prechode práv a povinností z pracovnoprávneho vzťahu. Podotkol, že po právnom zhodnotení uvedených otázok by bol odvolací súd spôsobilý správne rozhodnúť v súlade s požiadavkou spravodlivosti vyplývajúcou pre konanie s ochranou slabšej strany. Navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie z dôvodu zmatečnosti a nesprávneho právneho posúdenia vzhľadom na viaceré pochybenia odvolacieho súdu pri jeho rozhodovaní.

6. Žalovaná predložila vyjadrenie k dovolaniu po uplynutí lehoty vyplývajúcej z ustanovenia § 436 ods. 3 CSP (vrátane jej žiadosti na predĺženie lehoty v spise na č. 1. 336), preto na neskôr predložené vyjadrenie sa neprihliada (§ 436 ods. 3 druhá veta CSP).

7. Najvyšší súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

9. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

10. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto

v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

12. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný tak, ako sú obsahovo vymedzené v podanom dovolaní.

13. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v ustanovení § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

14. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019).

15. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda proces prejednávania sporu znemožňujúci strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaci možnosti jej aktívnej účasti na konaní (R 129/1999, rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku. Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jej práv a záujmov v tom-ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia bude znamenať nespravodlivý proces.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že dovolateľ v rámci podaného odvolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, predložil procesný návrh na pokračovanie v spore (vrátane listinných dôkazov) s právnym nástupcom žalovanej (s Hokejovým klubom Poprad, a. s. so sídlom v Poprade, Športová 1397/1, IČO: 51 407 361), z dôvodu uzatvorenej zmluvy o predaji podniku z 13. augusta 2018 žalovanou v tomto spore a jej následného zápisu v obchodnom registri Okresného súdu Prešov z 12. septembra 2018. I napriek tejto skutočnosti, odvolací súd o tomto procesnom návrhu nerozhodol, ale bez nariadenia pojednávania napadnuté rozhodnutie vo vyhovujúcom výroku zmenil a z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalobu zamietol.

17. Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa § 80 ods. 1 CSP ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli. Podľa odseku 2 rovnakého ustanovenia súd vyhovie návrhu podľa odseku 1, ak sa preukáže že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu; pričom právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované a napokon podľa odseku 3 ten, kto vstupuje do konania, prijíma stav konania ku

dňu jeho vstupu.

19. Podľa § 64 CSP ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

20. Podľa § 65 ods. 1 CSP právny nástupca podľa § 63 a 64 prijíma stav konania ku dňu zániku procesnej subjektivity svojho predchodcu.

21. Podľa § 66 CSP ak strata procesnej subjektivity nastane až po vyhlásení rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, postupuje súd podľa § 63 a 64; vyhláseným rozhodnutím zostáva súd viazaný.

22. Z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Prešov oddiel: Sro, vložka č. 16273/P vyplýva, že žalovaná bola vymazaná z obchodného registra ex offio 5. decembra 2019 a spoločnosť bola zrušená od 19. októbra 2019 z dôvodu zastavenia konkurzného konania pre nedostatok majetku dlžníka uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 5K/10/2019-71 z 25. septembra 2019. Zmluvou o predaji podniku z 14. augusta 2018 uzavretej medzi predávajúcim HK Poprad, s. r. o. so sídlom v Poprade, Štefánikova 6, IČO: 36 506 176 a kupujúcim Hokejový klub Poprad, a. s. so sídlom v Poprade, Športová 1397/1, IČO: 51 407 361 došlo k predaju podniku žalovanej v tomto spore (v spise na č. l. 181 až 183). Z jej obsahu vyplýva, že predmetom predaja bol aj záväzok N. (v tomto spore žalobcu) s uvedením sp. zn. 12Cpr7/2016. Pretože k zániku žalovanej došlo až po rozhodnutí odvolacieho súdu, nebol na mieste postup podľa ustanovenia § 64 a nasl. CSP, ale podľa ustanovenia § 80 CSP. I napriek týmto rozhodným okolnostiam, ktoré nastali pokiaľ išlo o právne nástupníctvo ešte (pokiaľ išlo o právne nástupníctvo) v priebehu konania na súde prvej inštancie a následne po vyhlásení rozhodnutia vo veci samej, odvolací súd v spore nesprávne postupoval, ak o procesnom návrhu dovolateľa nerozhodol spôsobom predpokladaným v ustanovení § 80 CSP, navyše s odôvodnením, že „práva patria bdelým a po vzniknutej situácii v súvislosti s predajom podniku žalovanej, žalobca nevyužil postup podľa ustanovenia § 80 CSP; čo pre žalobcu automaticky znamená stratu úspechu vo veci“, (bod 13 a 14 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia) naznačujúcim, že žalobca v tejto veci bdelý nebol (?).

23. V individuálnom pracovnoprávnom spore definovanom ako spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom vyplývajúci z pracovnoprávnych a iných obdobných pracovných vzťahov (§ 319 a nasl. CSP) zákonodarcu upravil divergentný procesný postup, pre ktorý je charakteristický príklon k vyšetrovaciemu princípu v civilnom súdnom konaní, ktorý sa prejavuje zvýšenou ingerenciou orgánu ochrany práva do individuálnych pracovnoprávnych vzťahov tým, že súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré zamestnanec nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Na to, aby súd v individuálnom pracovnoprávnom spore postupoval v procesnom štádiu dokazovania v súlade s vyšetrovacou zásadou, je nevyhnutné, aby takémuto postupu predchádzala dôsledná úvaha súdu spočívajúca v posúdení otázky, či je takýto procesný postup nevyhnutný pre rozhodovanie vo veci samej. Otázka spočívajúca v tom, či je posúdenie uvedenej podmienky výlučne vecou úvahy súdu, je spojená s teleologickým výkladom a základnými princípmi, na ktorých je postavený Civilný sporový poriadok. Zákonodarcu v čl. 15 ods. 1 Základných princípov CSP uvádza jeden zo základných princípov civilného procesu, podľa ktorého „dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon“. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na ďalší princíp právnej istoty vyplývajúci z čl. 2 ods. 1 a 2 Základných princípov CSP, v zmysle ktorého strany legitímne očakávajú, že ich spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, ak takej niet, tak, že ich spor bude rozhodnutý spravodlivo, lebo ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, 1078 až 1079 s.).

24. V danom prípade odvolací súd zrejme opomenul rozhodnúť o procesnom návrhu žalobcu zahrnutom v podanom odvolaní (ktoré síce žalobca vzal späť, toto ale automaticky nešlo vziať späť aj na procesnom návrhu na zmenu v osobe žalovanej), lebo napadnuté rozhodnutie vo veci samej zmenil bez toho, aby o tomto procesnom návrhu rozhodol resp., že by vyzval žalobcu ako slabšiu stranu v spore na predloženie procesného návrhu spojeného so zmenou na strane žalovanej, ku ktorej zmene došlo po vyhlásení rozhodnutia vo veci samej súdom prvej inštancie i napriek tomu, že právna skutočnosť spojená s prevodom práv a povinností nastala skôr. Dovolateľ preto opodstatnene namietal porušenie jeho procesných práv v takej miere, že možno konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces

zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). Uplatnený dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP preto zakladá nielen prípustnosť, ale aj dôvodnosť podaného dovolania.

25. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v ktorom je implikované aj právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy. Odôvodnenie je tou časťou rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Porušením práva na spravodlivý proces môže byť aj situácia, keď v hodnotení skutkových zistení absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli najavo, ale súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil (Zo súdnej praxe č. 37/2010).

26. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (Zo súdnej praxe č. 56/2008).

27. V zmysle judikatúry ústavného súdu platí, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (II. ÚS 675/2014, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, III. ÚS 32/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

28. Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998).

29. Odôvodnenie uvedené odvolacím súdom v bodoch 13 a 14 napadnutého rozhodnutia, nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia rozhodnutia vyplývajúce z ustanovenia § 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane

a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne,

ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv

a oprávnených záujmov účastníkov konania (IV. ÚS 1/2002,

II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru (I. ÚS 243/07).

30. K otázke právnych dôsledkov nepreskúmateľnosti rozhodnutia prijala občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu stanovisko z 3. decembra 2015, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2016 pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“, čo je použiteľné, pokiaľ ide o druhú vetu

aj po zmene procesného poriadku s účinnosťou od 1. júla 2016. Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08). V súvislosti s namietaným nedostatočným a riadnym odôvodnením rozhodnutia, možno považovať za relevantné z hľadiska druhej právnej vety zjednocujúceho stanoviska najvyššieho súdu prijatého pod R 2/2016, lebo odvolací súd bez vysvetlenia svojich právnych úvah z akých dôvodov nerozhodol o procesnom návrhu dovolateľa, žalobu zamietol pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, so zdôraznením, že dovolateľ nevyužil jeho procesné práva.

31. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

32. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie súdu (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/44/2015, 2Cdo/111/2014, 3Cdo/4/2012, 4Cdo/263/2013, 5Cdo/241/2013, 6Cdo/591/2015, 7Cdo/212/2014, 8Cdo/137/2015).

33. S ohľadom na vyššie uvedené, dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP s prihliadnutím aj na ustanovenie § 390 CSP). Výsloveným právnym názorom uvedeným v tomto uznesení je odvolací súd viazaný (§ 455 CSP).

34. O nároku na náhradu trov pôvodného konania a trov dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí vo veci samej (§ 453 ods. 3 CSP).

35. Rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.